

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK PROFİLLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

A RESEARCH FOR DETERMINING ENTREPRENEURSHIP PROFILES OF VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS

Yusuf ESMER*

Öz

Girişimcilik, ekonomik büyüme, gelişme, istihdam ve kalkınma ile toplumsal refah seviyesinin yükseltilmesinde ekonominin temel yapı taşlarından biri olarak kabul edilmektedir. Girişimcilik, en önemli üretim faktörlerinden biri olup “ekonominin lokomotif” olarak ifade edilebilmektedir. Girişimcilik, işgücü, doğa, sermaye, teknoloji ve bilgi gibi üretim faktörlerinin organizasyonudur. Dolayısıyla girişimcilğe yeterli önemin verilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. Bu nedenle ekonominin canlanması ve yeni iş alanlarının oluşturulması amacıyla devlet genç girişimcileri hibe ve teşviklerle desteklemektedir. Ayrıca girişimcilikle ilgili bilimsel çalışmaların da çeşitli kurum, kuruluş ve örgütler tarafından desteklendiği görülmektedir. Bunun yanında mesleki yükseköğretimin verildiği üniversitelerin çeşitli birimlerinde öğrencilere girişimcilik eğitimleri “Uygulamalı Girişimcilik” dersi kapsamında zorunlu olarak verilmekte ve başarılı olan öğrenciler finansal olarak desteklenmektedir. Bu bağlamda çalışmada daha çok ara eleman istihdamına yönelik eğitim-öğretim hizmeti sunan meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin girişimcilik profilleri belirlenmeye çalışılmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Sinop Üniversitesi Meslek Yüksekokulu’nda Sağlık Kurumları İşletmeciliği Programında öğrenim gören ve “Sağlık Sektöründe Girişimcilik” dersini alan 45 öğrenciden anket tekniği kullanılarak veri toplanmıştır. Veri toplama aşamasında KOSGEB tarafından geliştirilen “Girişimcilik Testi” kullanılmıştır. Bu testte öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini ölçmeye yönelik 25 soru bulunmaktadır. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 22.0 programında analiz edilerek öğrencilerin girişimcilik eğilimleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda önlisans düzeyinde eğitim-öğretim veren meslek yüksekokullarında girişimci ruhlu öğrencilerin olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışma meslek yüksekokullarında öğrencilerin girişimci yönlerinin belirlenmesi böylece öğrencilerin yönlendirilmesi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Profili, Meslek Yüksekokulu, Öğrenci.

Abstract

Entrepreneurship is considered as one of the basic building blocks of the economy in economic growth, development, employment and development and raising the level of social welfare. Entrepreneurship is one of the most important production factors and can be expressed as the locomotive of the economy. Entrepreneurship is the organization of production factors such as labour force, nature, capital, technology and knowledge. Entrepreneurship should be given sufficient importance and supported. Therefore, the government supports young entrepreneurs with grants and incentives in order to revive the economy and create new business areas. In addition, it is seen that scientific studies about entrepreneurship are supported by various institutions and organizations. In addition, in various departments of universities where vocational higher education is given, entrepreneurship trainings are compulsory in the scope of Applied Entrepreneurship course and the successful students are supported financially. In this context, it is aimed to determine the entrepreneurship profiles of the students studying in vocational schools that provide education and training services for the employment of intermediate staff. For this purpose, data were collected by using questionnaire technique from 45 students studying in the Health Institutions Management Program at Sinop University Vocational School and attending Entrepreneurship in Health Sector course. Entrepreneurship Test developed by Small and Medium Industry Development Organization was used for data collection. In this test, there are 25 questions to measure students' entrepreneurship tendency. The data obtained from the research were analysed in SPSS 22.0 program to determine the entrepreneurship tendencies of the students. As a result of the research, it was determined that there are entrepreneurial spirited students in vocational schools that provide education at associate degree level. This study is important in determining the entrepreneurial aspects of students in vocational schools so that they can be guided.

Keywords: Entrepreneurship, Entrepreneurship Profile, Vocational School, Student.

1. GİRİŞ

Günümüzde teknolojiye yeni teknolojilerle birlikte ekonomide küresel boyutta hızlı değişimlerin olduğu görülmektedir. Bu değişimlere ayak uydurmak ve toplumun refah seviyesini arttırmak için girişimcilik olgusuna önem vermek gerekmektedir (Yalçıntaş, 2010, 95). Girişimcilik, son yıllarda, ekonomik büyüme, ekonomik gelişme, istihdam ve sosyal refahın itici gücü olarak kabul edilmektedir. Girişimcilik üzerine yapılan çalışmalar, girişimciliğin emek, doğa ve sermaye faktörlerinden sonra ekonomi biliminin dördüncü faktörü olduğunu göstermektedir. Girişimcilik, üretimde en önemli faktör olarak kabul edilmektedir. Çünkü

* Dr.Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, yesmer@bayburt.edu.tr, Orcid No: 0000-0003-3691-1730

girişimcilik, emek, doğa, sermaye ve teknoloji gibi üretim faktörlerini biraraya getirerek mal veya hizmet üretme eylemlerini içermektedir (Esmer ve Dayı, 2017, 114). Girişimcilik, diğer üretim faktörlerinin organizasyonudur. Bu organizasyonu gerçekleştiren kişi girişimci olarak adlandırılmaktadır. J.B. Say'a göre girişimci, bütün üretim faktörlerini biraraya getirerek mal ya da hizmet üreten ve kar-zarar riskine katlanan kişidir (Tutar ve Altınkaynak, 2014, 4). Girişimci aynı zamanda işletmeyi kuran yöneticidir. Bir kişinin girişimci olabilmesi için bazı özelliklere sahip olması gerekmektedir. Bunlar; bağıllık kararlılık ve azim, başarı gereksinimi, fırsat yönelimi, içsel kontrol odağı, belirsizliğe karşı tolerans, risk almak, yenilik ve üreticilik, iyimserlik, liderlik, kendi geleceğine yön verebilmedir. Girişimcinin başarısı bu özelliklere sahip olma derecesine göre değişmektedir (Marangoz, 2012, 7-11). Girişimcilik, işsizliğin azaltılmasında, ekonomik büyümenin devam ettirilmesi ve hızlandırılmasında, değişim ve yeniliklerin başlatılmasında temel bir faktördür. Bu nedenle girişimci ruhlu bireylerin ortaya çıkarılması ve desteklenmesi gerekmektedir. Bu bireylerin ortaya çıkarılabilmesi ve girişimciliğin geliştirilebilmesi için devletin yanında çeşitli örgütlerin teşvik edici uygulamalarına ihtiyaç duyulmaktadır (Esmer ve Yüksel, 2018, 257-258). Bu nedenle girişimcilik temelli serbest piyasa mekanizmasını benimsemiş devletler, bireyleri girişimcilik konusunda motive etmek için çeşitli politikalar geliştirmektedirler (Akın ve Demirel, 2015, 15). Bu bağlamda ekonominin canlanması ve yeni iş alanlarının oluşturulması amacıyla devlet genç girişimcileri hibe ve teşviklerle desteklemektedir. Ayrıca girişimcilikle ilgili bilimsel çalışmaların da çeşitli kurum, kuruluş ve örgütler tarafından desteklendiği görülmektedir. Bunun yanında mesleki yükseköğretimin verildiği üniversitelerin çeşitli birimlerinde ve farklı kurumlarda öğrencilere girişimcilik eğitimleri "Uygulamalı Girişimcilik" dersi kapsamında zorunlu olarak verilmektedir. Bu eğitimlerin genç girişimciliğe olumlu katkısı olmaktadır (Benli ve Cerev, 2018, 13). Eğitim süreci sonunda başarılı girişimci ruhlu öğrencilere T.C. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ve Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) gibi kurumlar tarafından sertifika verilerek ve finansal destek sağlanarak bu öğrenciler birer girişimci olarak iş dünyasına kazandırılmaya çalışılmaktadır. Bu durumda öğrencilerin girişimcilik özelliklerinin belirlenerek girişimci ruhlu öğrencilerin tespit edilmesi ve bu doğrultuda teşviklerin sağlanması, eğitimlerin verilmesi ve yönlendirmelerin yapılması oldukça büyük önem arz etmektedir.

Bu çalışmada "Uygulamalı Girişimcilik" dersi alan öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Sinop Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'nda Sağlık Kurumları İşletmeciliği Programında öğrenim gören ve KOSGEB işbirliğinde "Sağlık Sektöründe Girişimcilik" dersini alan öğrenciler üzerinde bir araştırma yapılmıştır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde öncelikle girişimcilik kavramı açıklanmakta, sonrasında konu ile ilgili literatür taramasına yer verilmektedir.

2.1. Girişimcilik

Ekonomik büyüme, gelişme ve istihdamın lokomotifleri olarak ifade edilen girişimcilik kavramı, pek çok yazar ve kurum tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır. Braunerhjelm (2010, 9-10) girişimcilik ile ilgili bazı tanımları Tablo 1'de özetlemeye çalışmaktadır.

Tablo 1: Girişimcilik Tanımları

Yazar/Kurum	Tanım
R. Cantillon (1755)	Girişimcilik, belirsizlik ortamında faaliyetlerin pazar talebine göre dengelenmesini ifade eden serbest bir meslektir.
J.B. Say (1803)	Girişimcilik, ekonomik kaynakların verimliliği en yüksek olandan en düşük olana doğru sıralandığı, birçok engel ve belirsizliği ifade eden bir olgudur.
A.Marshall (1890)	Girişimcilik ve yöneticilik farklı ancak birbirini tamamlayıcı unsurlardır.
J.Schumpeter (1911)	Girişimcilik, bir ekonomiyi girişimci bireylerin birleştirici yeteneklerine dayanarak statik durumdan ileriye taşıyan ana araçtır. Girişimcilikte, kombinatoriyal yetenekler, yeni bir malın / kalitenin, yeni bir yöntemin / sürecin, yeni bir pazarın, yeni bir arz kaynağının veya işletmenin / üretimin organize edilmesinin yeni bir yolunun tanınmasıyla sonuçlanmaktadır. Bu bağlamda girişimcilerin rolü, mucitlerin rolünden açıkça ayrılmıştır.
F. Knight (1921)	Girişimcilik, ekonomik faaliyetleri yönlendiren özel sosyal bir sınıftır. Belirsizlik, girişimciliğin temel özelliğidir.
E. Penrose (1950)	Girişimcilik, fırsatları tespit etmek ve onları değerlendirmektir (Fırsat Girişimciliği)
H. Liebenstein (1968)	Girişimcilik, temel olarak örgütsel verimsizliğin azaltılması ve örgütsel entropinin (bozulma) tersine çevrilmesi anlamına gelmektedir. Bu bağlamda iki tür girişimci bulunmaktadır. Bunlar; girdileri üretim sürecinde etkin bir şekilde kullanan girişimci yönetici (İç Girişimcilik) ve yeni ürün veya süreçleri tanıtarak pazar boşluklarını dolduran girişimcidir (Dış Girişimcilik).
I.Kirzner (1973, 1997)	Girişimcilik, girişimcilerin karlı arbitraj olanaklarını keşfetmesiyle piyasayı dengeye doğru hareket ettiren bir unsurdur.

M. Casson (1982)	Girişimcilik, kıt kaynakların koordinasyonunda yargısal kararlar alma konusunda uzmanlaşmaktır.
W. Gartner (1985), H. Aldrich, C. Zimmer (1986)	Girişimcilik, içinde yaşadıkları ve çalıştıkları örgütsel ve bölgesel çevre içinde hareket eden ve etkilenen bireylerin eylemlerinin sonucudur (Geleneksel Girişimcilik)
W. Baumol (1990)	Girişimcilik, (radikal) yenilik ve büyüme için çok önemlidir. Kurumlar, girişimci faaliyetlerinin üretken (inovasyon) ve verimsiz faaliyetler (kira arayışı, organize suç, vb.) arasında paylaştırılmasına karar verirler.
R. Holcombe (1998)	Girişimcilik, daha etkili ve yenilikçi üretim biçimleri nedeniyle daha verimli bir ekonomiyi teşvik etmektedir. Girişimcilik, ekonomik büyümenin temelidir (Yenilikçi Girişimcilik).
OECD (1998)	Girişimcilik, geniş çapta ekonomik büyümenin merkezi olduğu ifade edilen yeni iş fırsatlarını değerlendirmek için önemli kaynakları sunmaktadır.
S.Wennekers, R. Thurik (1999)	Girişimciler çok çeşitli yeteneklere sahiptirler. Girişimciler yeni fırsatlar algılar ve üretirler, belirsizlik altında çalışanlar ve pazarda ürün tanıtırlar, yer ve kaynakların şekli ve kullanımına karar verirler ve nihayet işlerini yönetir ve pazar payını almak için başkalarıyla rekabet ederler.
H. Aldrich, M.Martinez (2001)	Girişimcilik, taklit gerektirdiğinden dolayı yenilikçilikle aynı şey değildir. Bu nedenle girişimcilik faaliyetlerinde inovasyon ve yeniden üretim arasındaki ayrımın tespit edilmesi gerekmektedir (Takipçi Girişimcilik)

Kaynak: Braunerhjelm, 2010, 9-10

Bu tanımlar aynı zamanda girişimcilerin özelliklerini de belirtmektedir. Buna göre girişimciler, belirsizlik ve risk ortamında fırsatları değerlendiren, yenilikleri ekonomik çıktılara dönüştüren, piyasada arz ve talep dengesine hizmet eden, mal ve hizmet üretiminde bulunarak ekonomik büyüme, gelişme, kalınma ve istihdama katkı sağlayan kişilerdir. *Girişimciler, risk üstlenen, finansal sermayeyi arz eden, yenilikçi, karar verici, endüstriyel lider, yönetici, organizatör, girişim sahibi, işveren, müteahhit, arbitrajcı ve alternatif kullanımlar arasında kaynakları tahsis eden kişilerdir* (Çögürçü, 2016, 68). Çetinkaya-Bozkurt vd. (2012, 232-233) girişimcilerin 13 önemli özelliklerinden söz etmektedir. Bunlar; yenilikçilik, risk, değişim odaklılık, fırsatlara odaklanma, üreticilik, gelişmiş iletişim becerisi, proaktif olma, vicdan, yüksek başarı güdüsü, kararlarında ısrarcı olma, içsel kontrol hissiyatı, belirsizliğe karşı tolerans ve kendine güvendir.

Tablo 1'deki tanımlarda fırsat girişimciliği, geleneksel girişimcilik, takipçi girişimcilik, yenilikçi girişimcilik, iç girişimcilik ve dış girişimcilik gibi girişimcilik türlerini de görmek mümkündür. Bu girişimcilik türlerinde kar ve maliyet gibi ekonomik menfaatler güdülmektedir. Dolayısıyla bu girişimcilik türleri "ekonomik girişimcilik" olarak nitelendirilebilmektedir. Bu girişimci türlerinden farklı olarak sosyal girişimcilikte ise kar amacı gözetilmemektedir. Sosyal girişimcilik, toplumsal sorunlara çözüm üretmeyi ve sosyal değer oluşturmayı amaçlamaktadır (Esmer ve Yüksel, 2018, 261). Sosyal girişimciler, finansal olarak bağımsız, kendi kendine yeten veya sürdürülebilir bir girişimcilik anlayışıyla sosyal bir değer sağlamak için bir dizi girişimci davranışı kullanan bir misyon odaklı bireylerdir (Abu-Saifan, 2012, 25).

2.2. Literatür Taraması

Kılıç vd. (2012) potansiyel girişimci olarak kabul edilen işletme bölümü öğrencilerinin girişimci eğilimlerini belirlemeye çalışmışlardır. Öğrencilerin yenilik özellikleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu, erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha yenilikçi olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin gelir düzeyleri ile yenilik, kendine güvenme, risk alma, dışa dönük olma ve başarıya inanma özellikleri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu ancak öğrencilerin gelir düzeyleri ile fırsatçılık özellikleri arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı belirlenmiştir. Korkmaz (2012) işletme bölümü öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinde etkili olan psikolojik, demografik ve aile faktörlerini belirlemeye çalışmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinde psikolojik, demografik ve aile faktörlerinin etkili olduğu tespit edilmiştir. İşletme bölümü öğrencilerinin girişimci eğilimine sahip oldukları görülmüştür. Yüksel vd. (2015) meslek yüksekokulu işletme yönetimi bölümü öğrencilerinin girişimci kişilik özellikleri ve girişimcilik eğilimleri arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Öğrencilerin girişimci kişilik özellikleri; yenilikçilik, duyarlılık, fırsatçılık ve strese dayanma olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin girişimcilik özellikleri ile cinsiyet ve aile meslekleri değişkenleri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Aksel ve Bağcı (2016) üniversite son sınıf öğrencilerinin girişimcilik düzeylerini belirlemeye çalışmışlardır. Araştırma sonucunda öğrencilerin girişimci eğilimli oldukları görülmüştür. Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha girişimci oldukları belirlenmiştir. Öğrenim görülen bölüm ve girişimcilik dersi alma bakımından öğrenciler arasında farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Aksoy ve Yalçınsoy (2017) üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini ölçmeye çalışmışlardır. Öğrencilerin yüksek düzeyde girişimcilik özelliklerine sahip oldukları görülmüştür. Aydeniz ve Akkuş (2017) genç girişimci adayları olarak görülen üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemeye çalışmışlardır. Öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin yaş, cinsiyet, üniversite, bölüm, sınıf, girişimcilik dersi alma, yakın çevresinde girişimci bulunma ve bulunulan yöre değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği ancak öğretim türüne, baba ve anne mesleğine göre ise anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Sarıtaş ve Duran (2017) üniversite öğrencilerinin kişisel

özelliklerini ve girişimcilik başarısını belirleyen unsurları belirlemeye çalışmışlardır. Öğrencilerin girişimcilik eğilimine, büyük bir kısmının iş fikrine sahip oldukları ve girişimci olmak istedikleri sonucu tespit edilmiştir. Çemrek ve Girginer (2017) üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini çeşitli değişkenler açısından değerlendirmişlerdir. Öğrenim görülen fakültenin öğrencilerin girişimcilik eğilimlerine etki eden önemli bir faktör olduğu görülmüştür. Anne ve babası girişimci olan ve daha önce girişimcilik dersi alan öğrencilerin güven ve cesaret faktörü bakımından diğerlerinden farklı oldukları tespit edilmiştir. Bozkurt vd. (2018) üniversite öğrencilerinin bireysel değerleri ile girişimcilik eğilimleri arasındaki bağlantıyı incelemişlerdir. Araştırma sonucunda öğrencilerin bireysel değerleri ile girişimcilik eğilimleri arasında olumlu bir bağlantı tespit edilmiştir. Öğrencilerin bireysel değerlerden başarıma eğiliminin en yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Kadın öğrencilerin bireysel değer alımlarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmüştür. Karaçar (2018) turizm bölümü öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemeye çalışmıştır. Turizm öğrencilerinin duygusal girişimcilik eğilimlerinde yaş, cinsiyet, iş tecrübesi ve aile mesleği faktörlerine göre anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin düşünsel ve eylemsel girişimcilik eğilimleri ile demografik değişkenler arasında anlamlı bir farklılık belirlenmemiştir. Öğrencilerin ebeveynlerinin farklı meslek dallarında çalıştığı, öğrencilerin girişimci olma konusunda kararsız oldukları ve yeterli tecrübeye sahip olmadıkları görülmüştür. Kartal (2018) üniversite öğrencilerinin kişilik özellikleri ile girişimcilik eğilimleri arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Öğrencilerin kişilik özellikleri ile girişimcilik eğilimleri arasında pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Özkara (2019) spor lisesi öğrencilerinin girişimcilik yeterliliklerini incelemiştir. Erkek öğrencilerin girişimcilik yeterliliklerinin kız öğrencilerinkinden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Girişimcilik dersi alan öğrencilerin yeterliliklerinin diğerlerinden daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

3. AMAÇ VE YÖNTEM

Bu çalışmanın amacı daha çok ara eleman istihdamına yönelik eğitim-öğretim hizmeti sunan meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin girişimcilik profillerinin belirlenmesidir. Çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın veri toplama aşamasında anket tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini Sinop Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'nda Sağlık Kurumları İşletmeciliği Programında öğrenim gören ve KOSGEB işbirliğinde "Sağlık Sektöründe Girişimcilik" dersini alan 45 öğrenci oluşturmaktadır. KOSGEB (2012) tarafından geliştirilen ve girişimcilik eğitimi başvurusunda kullanılan "Girişimcilik Testi" kullanılarak öğrencilerden veri toplanmıştır. Girişimcilik testi, öğrencilerin girişimcilik eğilimini ölçmeye yönelik 25 sorudan oluşmaktadır. Ayrıca araştırmada cinsiyet ve doğum yılı olmak üzere 2 demografik soru sorulmuştur. Bu test 2015-2016 eğitim-öğretim bahar yarıyılında Sağlık Sektöründe Girişimcilik dersinde öğrencilere elden dağıtılmış ve tüm öğrencilerden geri dönüş sağlanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS 22.0 programında frekans ve yüzde analizlerine tabi tutularak yorumlanmıştır.

4. BULGULAR

Araştırmada öğrencilere uygulanan girişimcilik testi sonucunda elde edilen bulgular tablolar halinde sunularak yorumlanmıştır.

Tablo 2: Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	Yüzde (%)
Erkek	24	53,3
Kadın	21	46,7
Toplam	45	100,0

Tablo 2'ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin yarısından biraz fazlasının (24 kişi) erkek öğrenciler olduğu görülmektedir.

Tablo 3: Öğrencilerin Doğum Yılına Göre Dağılımı

Doğum Yılı	Frekans	Yüzde (%)
1986-1990	1	2,2
1991-1995	17	37,8
1996-2000	27	60,0
Toplam	45	100,0

Tablo 3'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin büyük yarısından fazlası (%60) 1996-2000 yılları arasında doğmuştur.

Tablo 4: "Bir mal/hizmeti üretmeyi planlarken sizi ne cezbeder?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde (%)
Riskin yüksek olması	4	8,9
Rekabetin olmaması	4	8,9
Bildiğiniz bir iş kolunda yer alması	16	35,6
Karlılığın yüksek olması	21	46,7
Toplam	45	100,0

Tablo 4'e göre öğrencilerin küçük bir kısmı (8 kişi) girişimciliğin önemli unsurları olan risk ve rekabeti sevmemektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (37 kişi) girişimcilik konusunda bilgi sahibi olduğu ve karlılığın yüksek olduğu bir iş kolunda iş kurmak istemektedir.

Tablo 5: "Rekabete dayalı bir oyun oynadığınızda sizin ilgi odağınız ne olur?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde (%)
Oyunu ne kadar iyi oynadığım	8	17,8
Kazanmak	25	55,6
Yukarıdakilerin her ikisi	12	26,7
Toplam	45	100,0

Tablo 5'e göre öğrencilerin yarısından fazlası girişimlerinde kazanma odaklı hareket etmektedir. Bu durum öğrencilerin bir girişimcinin sahip olması gereken "kazanma isteğine sahip olma" özelliğine sahip olduklarını göstermektedir.

Tablo 6: "Bir davete katıldığınızda nasıl davranırsınız? " Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde (%)
Davetlere katılmam	4	8,9
Topluluklara karışır konuştukları konuya katılmaya çalışırım	29	64,4
Önemli gördüğüm kişilerle tanışma fırsatlarını kovalarım	12	26,7
Toplam	45	100,0

Tablo 6'ya göre öğrencilerin büyük bir kısmı (29 kişi) girişimciliğin önemli boyutları olan sosyal ve dışa dönük olma özelliklerini taşıdıkları görülmektedir.

Tablo 7: "Bir iş kurmak ve bu işte başarılı olmak için en önemli unsur nedir?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde (%)
Sermaye	8	17,8
Müşteri/Pazar	6	13,3
İş fikri/Ürün	15	33,3
Motivasyon ve sıkı çalışma	16	35,6
Toplam	45	100,0

Tablo 7'ye göre öğrencilerin büyük bir kısmının (31 kişi) girişimcilikte iş fikri/ürün, motivasyon ve sıkı çalışmanın önemli unsurlar olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin küçük bir kısmı ise (14 kişi) sermaye ve müşteri/pazarın önemli unsurlar olduğu görüşündedir.

Tablo 8: "Bir yapılabirlik (fizibilite) raporu hazırlamaktaki temel amaç size göre nedir?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde (%)
Sistemli çalışmayı sağlamak	9	20,0
Gerekli araştırmaları yaparak alternatifli senaryolar hazırlamak	2	4,4
İş fikrinin gerçekçi öngörülere dayanıp dayanmadığını test etmek	5	11,1
Yukarıdakilerin hepsi	29	64,4
Toplam	45	100,0

Tablo 8'e göre öğrencilerin büyük bir kısmı (29 kişi) iş kurma sürecinde önemli bir aşama olan fizibilite raporu hazırlamadaki temel amaçların; sistemli çalışmayı sağlamak, gerekli araştırmaları yaparak alternatifli senaryolar hazırlamak ve iş fikrinin gerçekçi öngörülere dayanıp dayanmadığını test etmek olduğunu düşünmektedir.

Tablo 9: "Birisi yaptığınız bir işi eleştirdiğinde nasıl davranırsınız? Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde (%)
Eleştirilerini dinlemem ve bildiğim yolda devam ederim	2	4,4
Eleştirileri dinler ve üzerinde düşünerek gereğini yaparım	42	93,3
Eleştirilen şeylerin hepsini hemen değiştiririm	1	2,2
Toplam	45	100,0

Tablo 9'a göre öğrencilerin neredeyse tamamının (43 kişi) eleştiriye açık olduğu görülmektedir. Bu durum girişimcilik açısından olumlu ve beklenen bir durum olmaktadır.

Tablo 10: "Önemli bir konuda karara varmanız gerektiğinde nasıl davranırsınız? Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde (%)
İlgili ve bilgili kişilerle görüşerek bir karar veririm	43	95,6
Kendi başıma karar veririm	2	4,4
Toplam	45	100,0

Tablo 10'a göre öğrencilerin neredeyse hepsinin (43 kişi) karar verme sürecinde istişare tekniğini kullanarak başkalarının bilgi ve görüşlerinden faydalandıkları görülmektedir. Girişimcilikte bilgi sahibi kişilerin görüşlerine başvurmak oldukça önemli bir durum olmaktadır.

Tablo 11: "Aşağıdakilerden hangisinde bilgi sahibi olmamak kuracağınız işinizi en az etkiler? Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde (%)
İlgili pazara dair bilgi	11	24,4
Genel muhasebe ve enflasyon muhasebesi	16	35,6
Üretilen ürünle veya hizmetle ilgili bilgi	4	8,9
Müzakere teknikleri ve müşteri ilişkileri	14	31,1
Toplam	45	100,0

Girişimci adaylarının yönetim, muhasebe, finans, pazarlama, üretim vb. birçok alanda yeterli düzeyde bilgi sahibi olmaları gerekmektedir. Tablo 11 incelendiğinde öğrencilerin çok az bir kısmının (4 kişi) iş kurma sürecinde üretilen ürünle veya hizmetle ilgili bilginin en az etkili olduğunu, öğrencilerin büyük bir kısmının (41 kişi) diğer unsurların (ilgili pazara dair bilgi, genel muhasebe ve enflasyon muhasebesi, müzakere teknikleri ve müşteri ilişkileri) en az etkili olduğunu düşünmektedir.

Tablo 12: "Aşağıdakilerden hangisi yapmak istediğiniz bir işten vazgeçmenize sebep olacak güçtedir? Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Çok uzun ve yoğun çalışma saatleri	4	8,9
Başarısız olma riski	11	24,4
Plan ve program yapmak için uzun hazırlıklar yapmak	1	2,2
Hiçbirisi	29	64,4
Toplam	45	100,0

Tablo 12'ye göre öğrencilerin büyük bir kısmının (29 kişi) "çok uzun ve yoğun çalışma saatleri, başarısız olma riski, plan ve program yapmak için uzun hazırlıklar yapmak" gibi şartların onları yapmak istediği işten vazgeçiremeyeceği düşüncesinde oldukları görülmektedir. Diğer yandan bazı öğrencilerin (11 kişi) başarısızlıktan korktukları ve bu nedenle yapmak istedikleri işten vazgeçebilecekleri görülebilmektedir.

Tablo 13: "Eleman istihdam ederken nasıl bir yöntem izlersiniz?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Bu işi profesyonellere devrederim	18	40,0
İstihdam edeceğim kişileri bizzat kendim seçerim	27	60,0
Toplam	45	100,0

Tablo 13'e göre öğrencilerin yarısından fazlasının (27 kişi) istihdam edeceği kişiyi kendisinin seçmek istediği görülmektedir. Ayrıca az da olsa bazı öğrencilerin (18 kişi) istihdam etme olayını profesyonel uzmanlara devretmek istemektedir.

Tablo 14: "Sizce aşağıdakilerden hangisi iş planının önemli bölümüdür?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Pazar araştırması	14	31,1
Finansal tabloların hazırlanması	4	8,9
Üretim planının hazırlanması	15	33,3
Örgütsel yapının hazırlanması	12	26,7
Toplam	45	100,0

Tablo 14'e göre genel olarak öğrenciler iş planında pazar araştırması, üretim planının hazırlanması, örgütsel yapının hazırlanması süreçlerinin önemli olduğunu düşünmektedir.

Tablo 15: "Günümüzde bir girişimci için en önemli özellik aşağıdakilerden hangisidir?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Cesaret	22	48,9
Liderlik	1	2,2
Yenilikçilik	14	31,1
Rekabetçilik	8	17,8
Toplam	45	100,0

Tablo 15'e göre öğrencilerin yaklaşık yarısı (22 kişi) bir girişimci için en önemli özelliğin "cesaret" olduğunu, öğrencilerin yaklaşık 1/3'ü (14 kişi) ise "yenilikçilik" olduğunu düşünmektedir.

Tablo 16: "Aşağıdakilerden hangisi girişimcilik için kilit becerilerden biri değildir?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Pazarlama ve satış	3	6,7
Yönetim	3	6,7
Tek başına işletmenin işlerini yürütme	31	68,9
İletişim	8	17,8
Toplam	45	100,0

Tablo 16'ya göre öğrencilerin büyük bir kısmı (31 kişi) "tek başına işletmenin işleri yürütme" nin girişimcilik için en kilit beceri olduğunu düşünmektedir.

Tablo 17: "Üreteceğiniz bir ürünle ilgili şu aşamaları: (1) Üretim kapasitesini belirlemek, (2) İş fikrini belirlemek, (3) Pazar araştırması yapmak, (4) Üretime başlamak, (5) Gerekli sermayeyi belirlemek ve temin etmek, aşamaları sıraya diziniz. Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
5,2,4,1,3	7	15,6
2,5,1,4,3	7	15,6
2,3,1,5,4	24	53,3
2,1,5,3,4	7	15,6
Toplam	45	100,0

İş kurma sürecinde izlenmesi gereken aşamaların doğru sıralaması şu şekildedir: (2) İş fikrini belirlemek, (3) Pazar araştırması yapmak, (1) Üretim kapasitesini belirlemek, (5) Gerekli sermayeyi belirlemek ve temin etmek, (4) Üretime başlamaktır. Buna göre iş kurma süreci bir iş fikri ile başlayıp üretim aşamasına geçiş ile sona ermektedir (Kula Meslek Yüksekokulu, 2015, 32; Bayhan, 2017, 1). Tablo 17 incelendiğinde öğrencilerin yarısından fazlasının (24 kişi) iş kurma sürecini doğru bildiği görülmektedir.

Tablo 18: "Bir satranç oyuncusu olsanız ve Gary Kasparov ile bir turnuvada karşı karşıya gelme imkânınız olsaydı ne yapardınız?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Yenileceğim kesin olduğundan çekilirim	2	4,4
Oynamayı kabul ederim ama kendi üzerime de bahse girmem	26	57,8
Kendim üzerine bahse girerim	3	6,7
Yenileceğimi bile bile oynarım	14	31,1
Toplam	45	100,0

Tablo 18'e göre öğrencilerin büyük bir kısmının (26 kişi) cesur olduğu ancak riski sevmediği, çok küçük bir kısmının (3 kişi) riski sevdiği görülmektedir.

Tablo 19: "Aşağıdakilerden hangisi ile ortak iş yapmayı tercih edersiniz?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Güvendiğiniz ve yakın bir arkadaşla	1	2,2
Güvendiğiniz ve işi iyi bilen birisiyle	44	97,8
Toplam	45	100,0

Tablo 19'a göre öğrencilerin hemen hepsi (44 kişi) iş kurma sürecinde güvendiği ve işin ehli olan biriyle ortaklık girişimde bulunmak istediğini belirtmiştir.

Tablo 20: "Bir işin aşğıdaki safhalarından hangisinde kendinizi başarısız görüyorsunuz?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Planlama	8	17,8
Uygulama	3	6,7
Sonuçlandırma	6	13,3
Hiçbirisi	28	62,2
Toplam	45	100,0

Tablo 20 incelendiğinde öğrencilerin yarısından fazlasının (28 kişi) girişimciliğin planlama, uygulama ve sonuçlandırma aşmalarında kendini başarılı görmektedir.

Tablo 21: "Aşağıdakilerden hangisi sizi daha iyi tanımlamaktadır?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Kendim ve başkaları için yeni projeler üretir, uygulamasında öncülük ederim	12	26,7
İyi tanımlanmış projeleri uygulamakta başarılıyım	5	11,1
Verilen her görevi başarıyla yürütür ve hemen bir ikincisini isterim	21	46,7
Yenilikçi projeler üretim ama uygulamasını yapamam	7	15,6
Toplam	45	100,0

Tablo 21'e göre öğrencilerin yaklaşık yarısının (21 kişi) iş başlatıcı olmadığı sadece verilen işi başarıyla yerine getirebildiği anlaşılmaktadır. Diğer yandan öğrencilerin yaklaşık 1/3'ünün (12 kişi) yeni projeler üretebildiği ve bu projeleri uygulayabildiği görülmektedir. Bu durum bu öğrencilerin girişimci ruhlu olduğunu göstermektedir.

Tablo 22: "İnsan ilişkilerinde aşağıdakilerden hangisi sizi en iyi tanımlamaktadır?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Asosyal biri değilim fakat insanlara tahammül edemiyorum	3	6,7
İnsanlara karşı sonsuz bir güvene sahibimdir	1	2,2
Tanıştığım insanlara önyargısız yaklaşır ve tanımaya çalışırım	31	68,9
Çok az insanla ilişki içinde olmayı tercih ederim	10	22,2
Toplam	45	100,0

Tablo 22'ye göre öğrencilerin büyük bir kısmının (31 kişi) önyargılı olmadığı ve iletişime açık olduğu görülmektedir. Bu durum öğrencilerin girişimciliğe yatkın olduklarını göstermektedir.

Tablo 23: "Kurduğunuz bir işte başarısız olsanız ve bütün birikimlerinizi kaybetmeniz nasıl davranırsınız?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Hatalarımdan ders alır ve bir daha bunları tekrarlamayacağım bir başlangıç yaparım	32	71,1
Bu büyük felaket karşısında ne yapacağımı bilemiyorum	6	13,3
Kendime çalışabileceğim bir iş arar ve bir daha iş kurmaya yeltenmem	2	4,4
Başarısız olma ihtimalimin olduğuna inanmıyorum	5	11,1
Toplam	45	100,0

Tablo 23 incelendiğinde öğrencilerin büyük bir bölümünün (32 kişi) yapmış olduğu hatalarından ders aldığı ve aynı hataları yapmamak için dikkatli olduğu görülmektedir.

Tablo 24: "Birkaç işi bir arada yapma konusunda nasıl bir yöntem izlersiniz?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
En önemliden önemsize doğru işleri sıralar ve öyle işleri bitiririm.	17	37,8
En önemli işe başlar ve belirli bir aşamaya geldikten sonra sırasıyla diğerleriyle de ilgilenmeye başlarım	23	51,1
Sadece en önemli işi yaparım	5	11,1
Toplam	45	100,0

Tablo 24'e göre öğrencilerin yarısından fazlasının (23 kişi) en önemli işi belirli bir dereceye kadar getirdikten sonra diğer işlere yöneldiği görülmektedir.

Tablo 25: "Kuracağınız işle ilgili problemler ortaya çıktığında bu sizi nasıl etkiler?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Sorunlarla ve insanlarla mücadeleyi severim	4	8,9
Benim işimde problem çıkmaz	1	2,2
Gerekli tedbirleri alır ve bu problemleri ivedilikle çözerim	40	88,9
Toplam	45	100,0

Tablo 25 incelendiğinde öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (40 kişi) kuracağı işte problem çıktığında gerekli tedbirleri alarak bu problemleri çözmeye yoluna gideceğini belirtmiştir.

Tablo 26: "Bundan 10 yıl sonrası için hedefleriniz var mı?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Uzun dönem için hedeflerim var ama oraya nasıl ulaşacağımı bilmiyorum	11	24,4
Sadece kısa dönem için hedef belirlerim,10 yıl sonrası için hiçbir fikrim yok	10	22,2
Nereye nasıl varacağımı belirledim ancak yeni seçeneklere de kapım açık	20	44,4
Hayatımı günlük programlarım	4	8,9
Toplam	45	100,0

Tablo 26'ya göre öğrencilerin yaklaşık yarısının (20 kişi) 10 yıl sonrası için hedeflerini belirledikleri ancak yeni alternatiflere de açık oldukları görülmektedir.

Tablo 27: "Lambadan bir cin çıksa ve iş hayatınızla ilgili bir istek hakkı verseydi aşağıdakilerden hangisini tercih ederiniz?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Kendinizi geliştirebileceğiniz ve özgür karar verebileceğiniz bir iş	37	82,2
İyi bir unvan ve özel sekreter	5	11,1
Çok çalışmanıza gerek kalmayacak ve başkalarını çalıştırabileceğiniz bir iş	3	6,7
Toplam	45	100,0

Tablo 27 incelendiğinde öğrencilerin büyük bir kısmının (37 kişi) hayattan beklentisinin kendini geliştirebileceği ve özgür bir şekilde karar verebileceği bir iş başka bir ifade kendi işini kurma (girişimcilik) olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 28: "Üzerinizde 5 tane görev olduğunda en önce hangisinden başlarsınız?" Sorusunun Cevap Dağılımı

Cevaplar	Frekans	Yüzde(%)
Gözümü en çok korkutandan	21	46,7
En kolay görünen	5	11,1
Görevleri, yapabilecek kişilere havale eder ve koordinasyonu yürütürüm	12	26,7
En kısa zamanda bitirebilecek gibi görünen	7	15,6
Toplam	45	100,0

Tablo 28'e göre öğrencilerin yaklaşık yarısının (21 kişi) en çok korktukları işe öncelik verdikleri görülmektedir. Bu durum öğrencilerin girişimciliğin önemli özelliklerinden biri olan cesur olma özelliğine sahip olduklarını göstermektedir.

5. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Girişimcilik, bir ülke ekonomisinin en önemli yapıtaşlarından biridir. İnsan vücudunda hücre ne anlam ifade ediyorsa ekonomide de girişimcilik aynı anlamı ifade etmektedir. Girişimcilik faaliyetinde bulunan kişiler "girişimci" olarak adlandırılmaktadır. Girişimciler, insan ihtiyaçlarını karşılayan mal ve hizmetlerin üretilmesi için üretim faktörlerini bir araya getirerek işletmeler kuran kişilerdir. Dolayısıyla ekonomik büyüme, gelişme, istihdam ve kalkınma açısından büyük önem arzeden girişimciliğin teşvik edilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. Bunun için gençlerin girişimcilik profillerinin belirlenerek onların eğitilmesi ve iş dünyasına birer girişimci olarak kazandırılması gerekmektedir. Girişimcilerin sahip olmaları gereken risk, cesaret, mücadele etme, çok çalışmak gibi bazı özellikler bulunmaktadır. Bunlar "girişimcilik profili" başlığı altında toplanabilmektedir. Bu çalışmada meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik profillerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin genel olarak girişimcilik eğilimine sahip oldukları ve girişimci ruhlu öğrencilerin olduğu anlaşılmıştır. Öğrencilerin girişimci olma konusunda istekli oldukları ancak yeterli düzeyde bilgiye sahip olmadıkları, girişimcilerin en önemli özelliklerinden olan riski ve rekabeti sevmeme, cesur olma, çalışkanlık, zoru başarabilme, mücadele etme, azimli olma, sosyallik, dışa dönük olma, proaktiflik, yenilikçi olma, kendine güven, başarısız olmaktan korkmama gibi konularda ise orta düzeyde oldukları görülmektedir. Diğer yandan öğrencilerin finans, muhasebe, yönetim, hukuk gibi bir girişimci için büyük öneme sahip olan alanlarda yeterli derecede bilgi sahibi olmadıkları anlaşılmaktadır. Bu bağlamda öğrencilere verilen teorik girişimcilik eğitimlerinin yanısıra daha çok uygulamaya dönük ve öğrencilerin eksiklerine yönelik eğitimlerin verilerek onların yeterli donanıma sahip olmalarının sağlanması gerekmektedir. Ayrıca öğrencilerin edindikleri bilgileri iş yaşamında nasıl kullanacaklarına dair birtakım yerinde uygulamaların yapılmasının başarılı girişimcilerin yetişmesi adına son derece yararlı olacağı düşünülmektedir. Sonuç olarak araştırmada meslek yüksekokullarında girişimci ruhlu öğrencilerin olduğu tespit edilmiş ve bu öğrencilerin girişimci olma konusunda hem eğitimsel hem de finansal açıdan desteklenerek iş dünyasına kazandırılması önerilmektedir. Aslında her insanın girişimci olduğu ancak insanın bulunduğu sosyo-ekonomik ve kültürel şartların bu girişimci olma özelliğini olumlu/olumsuz etkilediği söylenebilir. Dolayısıyla insanın bu girişimcilik özelliğinin ortaya çıkarılabilmesi için başta aile olmak üzere ilköğretim, ortaöğretim ve üniversitelere büyük görevler düşmektedir. Girişimciliğin ortaya çıkarılması "balık tutup verme yerine balık tutmayı öğretme" olayına benzetilebilir. Bu bağlamda her insanın mutlaka bir girişimcilik yönü vardır ve bunun ortaya çıkarılması gerekmektedir. Bu durum başarılabilirliği takdirde işsizlik, enflasyon vb. ekonomik problemlerin rahatlıkla ortadan kalkacağı düşünülmektedir. İslam Peygamberi Hz Muhammed (SAV)'in "Rızkın onda dokuzu ticaret ve cesarettedir" sözü bu durumu destekler niteliktedir. İslam peygamberi bu sözle yüzyıllar önce kazancın %90'ının girişimcilikte olduğunu belirtmiş ve insanları girişimci olmaya yönlendirmiştir. Dolayısıyla insanları sahip oldukları yetenekler bazında girişimci olmaya yönlendirerek üretim ve istihdam birlikte arttırılabilir. Bu şekilde gelirin adil dağılımı ve paylaşımı gerçekleştirilerek enflasyon, işsizlik, fakirlik ve yoksulluk gibi olumsuz durumlar ortadan kaldırılabilir.

KAYNAKÇA

- Abu-Saifan, Samer (2012). Social Entrepreneurship: Definition and Boundaries. *Technology Innovation Management Review*, 2, 22-27. https://timreview.ca/sites/default/files/article_PDF/Saifan_TIMReview_February2012_0.pdf, Erişim Tarihi: 30.04.2019
- Akın, H. Bahadır ve Demirel, Yavuz (2015). Entrepreneurship Education and Perception Change: The Preliminary Outcomes of Compulsory Entrepreneurship Course Experience in Turkey. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 34, 15-26.
- Aksel, İbrahim ve Bağcı, Zübeyir (2016). Girişimcilik Eğilimi; Bir Kamu Üniversitesinin İİBF'sinde Öğrenim Gören Son Sınıf Öğrencilerinde Bir Araştırma. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(7), 2120-2133.
- Aksoy, Cenk ve Yalçınsoy, Ayhan (2017). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 9(4), 341-359.
- Aydeniz, Nihat ve Akkuş, Baran (2017). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma: Munzur Üniversitesi Örneği. *Dicle Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(13), 162-177.
- Bayhan, Aysun (2017). *Girişimciler için İş Kurma Sürecinin 8 Temel Adımı*. Paratic: <https://paratic.com/girisimciler-icin-is-kurma-surecinin-temel-adimlari/>, Erişim Tarihi: 30.05.2019.
- Benli, Abdurrahman ve Cerev, Gökçe (2018). The Impact of Entrepreneurship Training on the Entrepreneurial Tendency of University Students: A Research on Fırat University Faculty of Economics and Administrative Sciences Students. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 13(1), 13-23.
- Bozkurt, Öznur; Ercan, Armağan ve Yurt, İrfan (2018). Bireysel Değerler İle Girişimcilik Eğilimi Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi: Düzce Üniversitesi Örneği. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 13(1), 43-55.

- Braunerhjelm, Pontus (2010). *Entrepreneurship, Innovation and Economic Growth-Past Experiences, Current Knowledge and Policy Implications*. Stockholm: Swedish Entrepreneurship Forum. https://entreprenorskapsforum.se/wp-content/uploads/2013/03/WP_02.pdf, Erişim Tarihi: 29.04.2019
- Çemrek, Fatih ve Girginer, Nuray (2017). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Üzerine Bir Araştırma. *EconWorld2017@Paris Proceedings* (s. 1-14). Paris: Econworld.
- Çetinkaya-Bozkurt, Özlem; Kalkan, Adnan; Koyuncu, Osman ve Alparslan, Ali Murat (2012). Türkiye’de Girişimciliğin Gelişimi: Girişimciler Üzerinde Nitel Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(15), 229-247.
- Çögürçü, İclal (2016). İktisadi Doktrinlerde Geçmişten Günümüze Girişimciliğin Önemi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 35, 65-80.
- Esmer, Yusuf ve Dayı, Faruk (2017). Entrepreneurial Leadership: a Theoretical Framework. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(2), 112-124.
- Esmer, Yusuf ve Yüksel, Muhammet (2018). Relationship between Entrepreneurship and Organization. Editörler: Ertuğrul Yıldırım ve Hamza Çeştepe, *Globalization, Institutions and Socio-Economic Performance- Macro and Micro Perspectives* (s. 257-272). Berlin: Peter Lang GmbH. doi:10.3726/b14702
- Karaçar, Ercan (2018). Turizm Lisans Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri - Sinop Üniversitesi Örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 6(2), 602-621. doi:10.21325/jotags.2018.232
- Kartal, Özge (2018). Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimi İle İlişkisi: Kastamonu Üniversitesi İİBF Örneği. *The International New Issues in Social Sciences*, 6(1), 39-53.
- Kılıç, Recep; Keklik, Belma ve Çalış, Nevzat (2012). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma: Bandırma İİBF İşletme Bölümü Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(2), 423-435.
- Korkmaz, Oya (2012). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF Dergisi*, XIV(II), 209-226.
- KOSGEB (2012). Girişimcilik Testi. <https://d2w0xbz72p9xql.cloudfront.net/download/girisimciliktesti.pdf>, Erişim Tarihi: 30.03.2016.
- Kula Meslek Yüksekokulu (2015). Girişimcilik ve İş Kurma Süreçleri. *Girişim*. Manisa, Kula. http://kulamyo.cbu.edu.tr/db_images/site_212/file/girisimcilikvekendiisinikurma.pdf, Erişim Tarihi: 30.05.2019
- Marangoz, Mehmet (2012). *Girişimcilik* (1. b.). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Özkara, Abdullah Bora (2019). Spor Lisesi Öğrencilerinin Girişimcilik Yeterliliklerinin İncelenmesi. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(Ek Sayı 1), 1304-1312 .
- Sarıtaş, Ahmet ve Duran, Gülhan (2017). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Tespitine İlişkin Bir Araştırma. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 147-165.
- Tutar, Hasan ve Altınkaynak, Fırat (2014). *Girişimcilik (Temel Girişimcilik ve İş Kurma Süreci)*. (2. b.), Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yalçıntaş, Murat (2010). Çağımızda Girişimcilik. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 5(1), 95-98.
- Yüksel, Hasan; Cevher, Ezgi ve Yüksel, Mesude (2015). Öğrencilerin Girişimci Kişilik Özellikleri İle Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(1), 143-156.